31988L0301

ДИРЕКТИВА НА КОМИСИЯТА
от 16 май 1988 година
относно конкуренцията на пазарите на крайни далекосъобщителни устройства

(88/301/ЕИО)

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската икономическа общност, и по-специално член 90, параграф 3 от него,

като има предвид, че:

(1) Във всички държави-членки далекосъобщенията са или изцяло или частично държавен монопол, който обикновено е установен под формата на специални или изключителни права, дадени на една или няколко институции, отговорни за поддържането и използването на инфраструктурата на мрежата и свързаните с нея услуги. Тези права, въпреки това, често надхвърлят доставянето на услуги, свързани с ползването на мрежата, и се простират до предоставяне на крайни устройства на потребителите за свързване с мрежата. През последните десетилетия се прояви значително техническо развитие на мрежите и темпото на развитие е особено впечатляващо в областта на крайните устройства.

(2) Няколко държави-членки преразгледаха дадените специални или изключителни права в далекосъобщителния сектор в отговор на техническото и икономическо развитие. Бързото разрастване на броя на видовете крайни устройства и възможността за многофункционално използване на крайните устройства предполага разрешаване на потребителите свободно да избират между различните видове устройства които съществуват, ако на тях им бъде предоставена възможността да се възползуват напълно от технологичния напредък в сектора.

(3) Член 30 от Договора забранява количествени ограничения на вноса от други държави-членки и всички останали мерки, които имат равносилно въздействие. Делегирането на специални или изключителни права за внос и пазарни стоки на една организация може, както често се случва, да доведе до ограничения по вноса от други държави-членки.

(4) Член 37 от Договора разпорежда държавите-членки да приложат постепенно коригиране на съществуващите държавни монополни структури с търговски характер, за да предотвратят всякаква дискриминация между гражданите на държавите-членки по повод условията на предоставяне и търгуване на стоките на пазара след приключване на преходния период.

Разпоредбите на посочения член се прилагат за всяка институция или организация, посредством която държава-членка, законово или фактически, изцяло директно или косвено упражнява надзор, определя или има чувствително влияние върху вноса или износа между държавите-членки. Тези разпоредби трябва по същия начин да се прилагат за монополните права делегирани от държавата на други структури. Параграф 2 от член 37 забранява на държавите-членки да въвеждат всякакви нови мерки които противоречат на принципите, установени в член 37, параграф 1.

(5) Специалните или изключителни права, отнасящи се за крайните устройства, с които се ползват националните далекосъобщителни монополи, се прилагат по такъв начин, че на практика водят до лишаване от предимства на устройствата от други държави-членки, особено посредством ограничаването на свободния избор на потребителите на устройствата, които са най-подходящи за техните нужди като цена и качество, независимо от техния произход. Следователно упражняването на тези права не е в съответствие с разпоредбите на член 37 във всички държави-членки с изключение на Испания и Португалия, където националните монополи трябва постепенно да се коригират преди края на преходния период, определен в Акта за присъединяване.

(6) Предоставянето на услуги по инсталиране и поддръжка е ключов фактор при закупуване на или наемане на крайни устройства. Запазването на изключителни права в тази сфера ще е от изключително значение за запазване на изключителни пазарни права. Такива права, следователно, трябва също да бъдат отменени, ако отмяната на изключителни пазарни права и права на внос трябва да има някакво практическо въздействие.

(7) Член 59 от Договора предвижда „ограниченията на свободата за предоставяне на услуги в рамките на Общността трябва постепенно да се отменят по време на преходния период, що се отнася до гражданите на държавите-членки, които са се установили в дадена държава от Общността, различна от държавата на лицето, за което са предоставени услугите. Поддръжката на крайните устройства е услуга по смисъла на член 60 от Договора. При приключване на преходния период въпросните услуги, които не могат от търговска гледна точка да бъдат отделени от пазарното търгуване на крайните устройства, трябва да се предоставят свободно, особено в случаите, когато те се предоставят от квалифицирани оператори."

(8) Според член 90, параграф 1 от Договора, в случай когато на обществени предприятия и предприятия, на които държавите-членки дават специални или изключителни права, държавите-членки не трябва нито да привеждат в действие, нито да запазват действието на дадена мярка, която противоречи на правилата, съдържащи се в настоящия Договор, и по-специално на онези правила, определени в член 7 и членове 85—94.

(9) Пазарът на крайни устройства е все още, по правило, регулиран от система, която позволява нарушаване на конкуренцията на общия пазар; това положение продължава да създава нарушения на правилата на конкуренция, установени от Договора, и да оказва неблагоприятно въздействие върху развитието на търговията до такава степен, че я противопоставя на интересите на Общността. По-силната конкуренция на пазара на крайни устройства изисква въвеждане на прозрачни технически спецификации и процедури за типово одобрение, които отговарят на съществените изисквания, посочени в Директива 86/361/ЕИО на Съвета ([1]), и позволяват свободно движение на крайни устройства. От своя страна такава прозрачност задължително води до публикуване на техническите спецификации и процедурите, свързани с типовото одобрение. За да гарантира, че последните се прилагат по прозрачен, обективен и недискриминационен начин, съставянето и прилагането на тези правила трябва да се повери на институции, независими от конкурентите на определения пазар. От съществено значение е спецификациите и процедурите за типово одбрение да се публикуват едновременно и по реда си. Едновременното публикуване също ще гарантира избягването на поведение, което противоречи на Договора. Такова едновременно и последователно публикуване може да се постигне посредством законов инструмент, който е обвързващ за всички държави-членки. Най-подходящият законов инструмент за постигане на тази цел е директивата.

(10) Договорът поверява на Комисията много ясни задачи и я упълномощава с много добре определени права по отношение на упражняване на контрол върху взаимоотношенията между държавите-членки и техните публични предприятия и предприятията, на които те са делегирали специални или изключителни права, и по-специално по отношение на премахването на количествените ограничения и мерки с еднакъв ефект, дискриминация между гражданите на държавите-членки и по отношение на конкуренцията. Следователно единственият инструмент чрез който Комисията може да изпълни задачите и упражни правата, които са ѝ предоставени, е директива, основана на член 90, параграф 3.

(11) Далекосъобщителните органи или предприятия се третират като предприятия по смисъла на член 90, параграф 1, защото те извършват организирана стопанска дейност, свързана с произвеждане на стоки или предоставяне на услуги. Те са или публични предприятия, или частни предприятия, на които държавите-членки са дали специални или изключителни права за внасяне, търгуване, свързване и привеждане в действие на далекосъобщителните крайни устройства и/или тяхното поддържане. Предоставянето и запазването на специални или изключителни права по крайните устройства представляват мерки по смисъла на посочения член. Условията за прилагане на изключение на член 90, параграф 2 не са изпълнени. Дори ако предоставянето на далекосъобщителна мрежа за обществено използване е услуга от общ икономически интерес, поверена от държавата на далекосъобщителните организации, отмяната на техните специални или изключителни права по вноса и пазарната реализация на крайни устройства няма да възпрепятствува по законен път или фактически изпълнението на услугата. Това е още по-валидно, при условие че държавите-членки са упълномощени да подложат крайните устройства на процедури за типово одобрение, за да гарантират, че те са в съответстсвиесъс съществените изисквания.

(12) Член 86 от Договора забранява като несъвместими с общия пазар всяко поведение от страна на едно или повече предприятия, включващо злоупотреба с господстващо положение в рамките на общия пазар или на съществена част от него.

(13) Далекосъобщителните органи поддържат индивидуално или съвместно монопол върху тяхната национална далекосъобщителна мрежа. Националните мрежи са пазари. Следователно органите, всеки индивидуално или съвместно, заемат господстващо положение на съществена част от съответния пазар по смисъла на член 86.

Въздействието на специалните или изключителни права, предоставени на тези организации от държавата във връзка с вноса и търгуването на крайни устройства се изразява в следното:

— да ограничи потребителите с наемане на такива устройства, когато, както често става всъщност, за тях ще бъде по-евтино, поне в дългосрочен план, да закупят устройствата. Така договорите за използване на мрежи се подлагат ефективно на одобряване от страна на потребителя на допълнителни услуги, които нямат връзка с предмета на договора.

([1]) ОВ L 217, 5.8.1986 г., стр. 21.

— да ограничат търговията и попречат на техническия напредък, тъй като обхватът на устройствата, предлагани от далекосъобщителните организации, е ограничен по необходимост и няма да представлява най-доброто, което да посрещне изискванията на значително количество потребители.

Такова поведение е изрично забранено с член 86, букви г) и б) и вероятно могат значително да засегнат търговията между държавите-членки.

Във всички случаи такива специални или изключителни права, свързани с пазара на крайни устройства, провокират ситуация, която противоречи на целта на член 3, буква е) от Договора, който изисква установяването на система, която да предотвратява нарушаване на конкуренцията на общия пазар и изисква да не се елиминира конкуренцията в бъдеще. Държавите-членки имат задължение, според член 5 от Договора, да се въздържат от всякакви мерки, които биха изложили на риск постигането на целите на Договора, включително и на член 3, буква е).

Изключителните права за внос и търгуване на крайни устройства трябва следователно да се третират като несъвместими с член 86 във връзка с член 3 и даването или запазването на такива права от държава-членка е забранено съгласно член 90, параграф 1.

(14) За да се предостави възможност на потребителите да имат достъп да крайни устройства по техен избор, необходимо е да се знаят и да се осигури прозрачността на техническите характеристики на крайните точки на мрежата, в които ще бъдат свързани крайните устройства. Следователно държавите-членки трябва да гарантират публикуването на техническите характеристики и да гарантират достъп на потребителите до крайните точки.

(15) За да могат да реализират на пазара техните продукти, производителите на крайни устройства трябва да знаят на какви технически спецификации те трябва да отговарят. Следователно държавите-членки трябва да формализират и публикуват спецификациите и правилата за типово одобрение, за чиито проекти те трябва да нотифицират Комисията съгласно Директива 83/189/ЕИО на Съвета [1]. Спецификациите могат да обхващат и продукти, внесени от други държави-членки само дотолкова, доколкото те са необходими за гарантиране на съвместимостта със съществените изисквания, специфицирани в член 2, параграф 17 от Директива 86/361/ЕИО, която основателно може да се постави като изискване съгласно законодателството на Общността. Държавите-членки трябва, при всички случаи, да спазят разпоредбите на член 30 и 36 от Договора, според които държава-членка вносител трябва да позволява крайни устройства, легално произведени и продавани в друга държава-членка за износ в различна от нея държава-членка, да бъдат внасяни на нейна територия и може да подложи тези крайни устройства на такава процедура за типово одобрение, както и е възможно да откаже одобрение по причини, свързани със съвместимостта със съществените изисквания, посочени по-горе.

(16) Незабавното публикуване на тези спецификации и процедури не може да се разглежда с оглед на тяхната сложност. От друга страна ефективната конкуренция не е възможна без тези публикации, тъй като потенциалните конкуренти на организациите или предприятията със специални или изключителни права нямат информация за точните спецификации, на които техните крайни устройства трябва да отговарят, както и за условията, свързани с процедурите за типово одобрение и следователно и за разходите за тях и времетраенето им. Следователно трябва да се определи краен срок за публикуване на спецификациите и процедурите за типово одобрение. Период от две години и половина също може да даде възможност на далекосъобщителните организации със специални или изключителни права да се приспособят към новите пазарни условия и на икономическите оператори, по-специално малките и средни предприятия да се адаптират към новата конкурентна среда.

(17) Надзорът по спецификациите, свързани с типово одобрение, и правилата не може да бъде поверен на конкурент на пазара на крайни устройства с оглед на очевидния сблъсък на интереси. Следователно държавите-членки трябва да поверят отговорността за съставяне на спецификации за типово одобрение и съответните правила на организация, която е независима от операторите на мрежи или от който и да било от конкурентите на пазара на крайни устройства.

(18) Притежателите на специални или изключителни права върху дадените крайни устройства са имали възможност да наложат на техните клиенти дългосрочни договори, възпрепятстващи практическите последствия от въвеждане на свободната конкуренция да се прояви в рамките на разумен период от време. Следователно на потребителите трябва да бъде дадено право за преразглеждане на продължителността на техните договори,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

По смисъла на настоящата директива:

— „крайно устройство“ означава устройство, предназначено за пряко или непряко свързване към крайна точка на обществена далекосъобщителна мрежа за пренасяне, обработка и приемане на информация. Свързването е непряко, когато устройството се разполага между крайното устройство и крайната точка на далекосъобщителната мрежа. И в двата случая (директно и косвено) свързването може да бъде осъществено чрез жици, оптични влакна или електромагнитен път.

Крайно устройство също означава само приемащи сателитни станции без повторно свързване с обществена мрежа на държава-членка,

— „предприятие“ означава обществена или частна организация, на която държава-членка дава специални или изключителни права за внасяне, маркетинг, свързване и включване на далекосъобщителни крайни устройства и/или поддръжка на тези устройства.

[1] ОВ L 109, 28.3.1983 г., стр. 8.

Член 2

Държавите-членки, които са дали специални или изключителни права по смисъла на член 1 на предприятия, трябва да гарантират оттеглянето на тези права.

Те следва, не по-късно от три месеца след нотифицирането на настоящата директива, да информират Комисията за предприетите мерки или с проект на необходимото за постигането на тази цел законодателство.

Член 3

Държавите-членки гарантират, че икономическите оператори имат права върху вноса, търгуването, свързването, включването и поддръжката на крайни устройства. Въпреки това дадена държава-членка може:

— при липса на технически спецификации да откаже свързване на крайните устройства и включването им, ако устройствата, според обоснованата преценка на организациите, посочени в член 6, не отговарят на съществените изисквания, установени в член 2, параграф 17 от Директива 86/361/ЕИО.

— да изискват от икономическите оператори да имат техническите квалификации необходими за свързване, включване и поддръжка на крайни устройства на базата на обективни, недискриминационни и обществено достъпни критерии.

Член 4

Държавите-членки гарантират, че потребителите имат достъп до нови крайни точки на обществената далекосъобщителна мрежа и публикуването на физическите характеристики на тези точки не по-късно от 31 декември 1988 г.

Достъпът до крайните точки на обществена мрежа, съществуващи до 31 декември 1988 г., трябва да бъде даден в рамките на разумен период от време на всеки потребител, който иска това.

Член 5

1. Държавите-членки, не по-късно от датата, посочена в член 2, съобщават на Комисията за списъка на всички технически спецификации и процедури по типово одобрение, които се използват за крайните устройства, както и да предоставят съответните публикации във връзка с тях.

В случаите, когато те все още не са били публикувани в държава-членка, тя трябва да гарантира, че те са публикувани не по-късно от датите, посочени в член 8.

2. Държавите-членки гарантират формализирането и публикуването на всички спецификации и процедури за типово одобрение на крайните устройства. Държавите-членки съобщават проектите на техническите спецификации и процедурите за типово одобрение и информират Комисията в съответствие с разпоредбите на Директива 83/189/ЕИО и съгласно графика, определен в член 8.

Член 6

Държавите-членки гарантират, че от 1 юли 1989 г. отговорността за съставяне на спецификациите, посочени в член 5, надзорът на тяхното прилагане и предоставяне на типово одобрение са поверени на организация, независима от публичните и частни предприятия, предлагащи стоки и/или услуги в далекосъобщителния сектор.

Член 7

Държавите-членки предприемат необходимите стъпки за гарантиране на възможност предприятията по смисъла на член 1 да могат да разрешат на техните клиенти прекратяване с предизвестие от максимум една година на договорите за лизинг и поддръжка, които се отнасят до крайни устройства, предмет на специални или изключителни права към момента на сключване на договорите.

За крайни устройства за които се изисква типово одобрение, държавите-членки трябва да гарантират, че тази възможност за прекратяване може да се осъществи от въпросните предприятия не по-късно от датите, предвидени в член 8. За крайни устройства, за които не се изисква типово одобрение, държавите-членки предоставят такава възможност не по-късно от датата, посочена в член 2.

Член 8

Държавите-членки информират Комисията за проекта на техническите спецификации и процедурите по типово одобрение, посочени в член 5, параграф 2:

— не по-късно от 31 декември 1988 г. по отношение на устройствата в категория А от списъка в приложение I

— не по-късно от 30 септември 1989 г. по отношение на устройствата в категория Б от списъка в приложение I

— не по-късно от 30 юни 1990 г. по отношение на устройствата в категория В от списъка в приложение I

Държавите-членки въвеждат в сила тези спецификации и процедури за типово одобрение след изтичане на срока на процедурата, предоставена в Директива 83/189/ЕИО.

Член 9

Държавите-членки предоставят на Комисията в края на всяка година доклад, който ще ѝ позволи преразглеждане за съответствието с разпоредбите на членове 2, 3, 4, 6 и 7.

Пример за този доклад е приложен към приложение II.

Член 10

Разпоредбите на настоящата директива не засягат разпоредбите на инструментите за присъединяване на Испания и Португалия, и по-специално членове 48 и 208 от Акта за присъединяване.

Член 11

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 16 май 1988 година.

За Комисията

Peter SUTHERLAND

Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на крайните устройства, посочени в член 8

	Категория
Допълнителен телефонен апарат; учрежденски автоматични телефонни централи (*PABX*):	А
Модеми:	А
Телекс:	Б
Терминали за пренос на данни:	Б
Мобилни телефони:	Б
Единствено приемащи сателитни станции без повторно свързване с обществена мрежа на държава-членка:	Б
Пръв телефонен апарат:	В
Други крайни устройства:	В

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Пример за доклада, предвиден в член 9

Прилагане на член 2

1. Крайни устройства за които законодателството се изменя или е било изменено.

   По категории крайни устройства

   — дата на приемане на мярката, или

   — дата на въвеждане на проектозакона или

   — дата на влизане в сила на мярката.

2. Крайни устройства, които все още са обект на специални или изключителни права:

   — тип на крайните устройства и съответните права.

Прилагане на член 3

— крайните устройства, свързването и/или разрешението за включване на които е било ограничено,

— необходима техническа квалификация и справка за тяхната публикация.

Прилагане на член 4

— позоваване на публикациите, в които са определени физическите характеристики,

— списък на съществуващите крайни точки на мрежата,

— брой на крайните точки на мрежата които понастоящем са достъпни.

Прилагане на член 6

— независим орган или органи, които са определени.

Прилагане на член 7

— мерки, които са влезли в сила, и

— брой прекратени договори.